

Cuprins

Capitolul I. Noțiuni introductive	1
<i>Secțiunea I. Definiția dreptului civil</i>	1
<i>Secțiunea a II-a. Delimitarea dreptului civil</i>	3
§1. Criterii de delimitare	4
1. Obiectul de reglementare	4
2. Metoda de reglementare	4
3. Caracterul normelor juridice (al regulilor de drept)	4
4. Natura sancțiunilor	7
5. Calitatea subiectelor	7
6. Principiile proprii ale ramurii	7
6.1. Principiul proprietății	8
6.2. Principiul egalității în fața legii civile	9
6.3. Principiul îmbinării intereselor personale cu interesele generale	10
6.4. Principiul garantării și ocrotirii drepturilor subiective civile	11
§2. Delimitarea dreptului civil de alte ramuri de drept	11
1. Dreptul constituțional	11
2. Dreptul administrativ	12
3. Dreptul financiar	13
4. Dreptul muncii	14
5. Dreptul comercial	14
6. Dreptul familiei	15
7. Dreptul internațional privat	16
8. Dreptul procesual civil	17
<i>Secțiunea a III-a. Izvoarele dreptului civil</i>	18
1. Noțiuni	18
2. Clasificare	18
2.1. Izvoare formale	18
2.2. Izvoare neformale	23
<i>Secțiunea a IV-a. Aplicarea normei juridice civile</i>	26
§1. Aplicarea normei juridice civile în timp	26
1. Principiul neretroactivității	28
2. Principiul aplicării imediate a normei juridice civile noi	31
§2. Aplicarea normei juridice civile în spațiu	32

§3. Aplicarea normei juridice civile asupra persoanelor _____	33
<i>Secțiunea a V-a. Interpretarea normelor juridice civile</i> _____	34
1. Necesitatea interpretării _____	34
2. Clasificare _____	35
2.1. În raport de persoana care face interpretarea și de forța juridică a interpretării _____	35
2.2. În raport de metodele folosite la interpretarea normelor juridice civile _____	37
2.3. În raport de rezultatul la care se ajunge prin interpretare _____	41
Capitolul II. Raportul juridic civil _____	45
<i>Secțiunea I. Definiția, caracterele și izvoarele raportului juridic civil</i> _____	45
1. Definiție _____	45
2. Caractere _____	45
3. Izvoare _____	46
<i>Secțiunea a II-a. Structura raportului juridic civil</i> _____	48
§1. Subiectele raportului juridic civil _____	48
1. Noțiune _____	48
2. Individualizarea subiectelor raportului juridic civil _____	49
3. Pluralitatea subiectelor raportului juridic civil _____	50
4. Schimbarea subiectelor raportului juridic civil _____	54
5. Capacitatea subiectelor raportului juridic civil _____	60
5.1. Noțiune _____	60
5.2. Persoana fizică _____	61
5.2.1. Capacitatea de folosință și capacitatea de exercițiu _____	62
5.2.2. Capacitatea delictuală _____	62
5.2.3. Începutul capacității juridice _____	64
5.2.4. Încetarea capacității juridice _____	66
a) Constatarea fizică a morții _____	66
b) Declararea judecătorească a morții _____	67
5.2.5. Noțiunea de incapacitate și de incapabil _____	73
5.2.6. Felurile incapacității _____	75
a) Incapacitatea absolută _____	76
b) Incapacitatea relativă _____	85
5.2.7. Capacitatea deplină de exercițiu _____	88
5.3. Persoana juridică _____	88
5.3.1. Capacitatea de folosință _____	89
5.3.2. Capacitatea de exercițiu _____	91
§2. Conținutul raportului juridic civil _____	95

---

1. Noțiune	95
2. Clasificarea drepturilor subiective civile	97
2.1. Drepturile absolute și drepturile relative	97
2.2. Drepturile patrimoniale și drepturile personale nepatrimoniale	97
2.3. Drepturi principale și drepturi accesorii	99
2.4. Drepturi simple și drepturi afectate de modalități	104
3. Recunoașterea, exercitarea și apărarea drepturilor subiective civile	105
4. Clasificarea obligațiilor civile	109
4.1. Obligații care se nasc din acte juridice sau din fapte juridice	110
4.2. Obligații civile în funcție de obiectul lor	112
4.3. Obligații perfecte și obligații imperfecte	113
4.4. Obligații obișnuite, reale și opozabile terților	114
4.5. Obligații simple și obligații complexe	114
§3. Obiectul raportului juridic civil	115
1. Definiție	115
2. Clasificarea bunurilor	117
2.1. După calitatea titularului din al cărui patrimoniu face parte	117
2.2. După posibilitatea de a face obiectul unor acte juridice civile	118
2.3. După natura bunurilor și calificarea dată lor de lege	119
2.4. După modul în care sunt determinate	122
2.5. După cum se pot sau nu se pot schimba unele cu altele	124
2.6. După cum întrebuințarea bunurilor conduce sau nu la consumarea substanței lor	125
2.7. După posibilitatea împărțirii bunurilor, fără a li se schimba destinația	125
2.8. După corelația dintre bunuri	126
2.9. După cum bunurile sunt producătoare de fructe sau nu	127
Capitolul III. Actul juridic civil	129
<i>Secțiunea I. Noțiune</i>	<i>129</i>
<i>Secțiunea a II-a. Clasificarea actelor juridice civile</i>	<i>130</i>
1. După numărul părților	130
2. După scopul urmărit la încheierea lor	132

3. După momentul în care își produc efectele _____	134
4. După modul lor de formare _____	135
5. După efectele pe care le produc _____	136
6. După importanța actului juridic în raport cu un bun sau cu un patrimoniu _____	137
7. După rolul recunoscut de lege voinței părților în determinarea conținutului actelor juridice _____	138
8. După corelația dintre ele _____	139
9. După posibilitatea încadrării lor juridice în unul din tipurile de acte juridice reglementate expres de lege _____	139
10. După modul de încheiere a actelor juridice civile _____	140
11. După modul lor de executare _____	140
<i>Secțiunea a III-a. Condițiile actului juridic civil</i> _____	<i>142</i>
§1. Definiție și clasificare _____	142
§2. Condițiile de formare și de validitate a actului juridic _____	143
1. Capacitatea _____	143
2. Consimțământul _____	144
2.1. Definiție _____	144
2.2. Legătura dintre consimțământ și voința juridică _____	144
2.3. Corelația dintre voința internă și voința declarată _____	145
2.4. Condițiile de valabilitate a consimțământului _____	146
2.5. Viciile de consimțământ _____	151
2.5.1. Eroarea _____	151
2.5.2. Dolul _____	157
2.5.3. Violența _____	161
2.5.4. Leziunea _____	165
3. Obiectul actului juridic civil _____	169
3.1. Noțiune _____	169
3.2. Condiții de validitate generale _____	169
3.2.1. Obiectul trebuie să existe _____	169
3.2.2. Obiectul trebuie să fie determinat sau determinabil _____	170
3.2.3. Obiectul trebuie să fie posibil _____	171
3.2.4. Obiectul trebuie să fie în circuitul civil _____	172
3.2.5. Obiectul trebuie să fie licit și moral _____	172
3.3. Condiții de validitate speciale _____	173
3.3.1. Obiectul să constituie un fapt personal al celui care se obligă _____	173

3.3.2. Cel care se obligă trebuie să fie titularul dreptului _____	174
4. Cauza actului juridic civil _____	175
4.1. Noțiune _____	175
4.2. Elementele cauzei _____	175
4.3. Condiții de validitate _____	176
4.3.1. Cauza trebuie să existe _____	176
4.3.2. Cauza trebuie să fie licită și morală _____	177
5. Forma actului juridic civil _____	178
5.1. Principiul autonomiei de voință _____	178
5.2. Noțiunea de formă a actului juridic civil și felurile ei _____	179
5.2.1. Forma cerută pentru validitatea actului juridic civil _____	179
5.2.2. Forma cerută pentru probarea actului juridic _____	182
5.2.3. Forma cerută pentru opozabilitate față de terți _____	183
§3. Condițiile de eficacitate a actului juridic civil. Modalitățile actului juridic civil _____	185
1. Termenul _____	186
1.1. Noțiune _____	186
1.2. Clasificare _____	187
1.3. Efectele termenului _____	189
2. Condiția _____	190
2.1. Noțiune _____	190
2.2. Clasificare _____	191
2.3. Reguli cu privire la realizarea sau nerealizarea condiției _____	193
2.4. Efectele condiției _____	195
2.5. Diferențe între termen și condiție _____	196
3. Sarcina _____	196
3.1. Noțiune _____	196
3.2. Clasificare _____	197
3.3. Efectele neexecutării sarcinii _____	198
<i>Secțiunea a IV-a. Interpretarea actului juridic civil _____</i>	<i>198</i>
1. Noțiune _____	198
2. Reguli de interpretare _____	199
<i>Secțiunea a V-a. Efectele actului juridic civil _____</i>	<i>201</i>
1. Noțiune _____	201
2. Principiile efectelor actului juridic _____	201
2.1. Principiul forței obligatorii _____	201

2.1.1. Excepții de la principiul forței obligatorii	202
2.2. Principiul irevocabilității	203
2.2.1. Excepții de la principiul irevocabilității	204
2.3. Principiul relativității efectelor actului juridic civil	205
2.3.1. Succesorii	206
2.3.2. Creditorii chirografari	208
2.3.3. Excepții de la principiul relativității	209
<i>Secțiunea a VI-a. Reprezentarea în actele juridice civile</i>	<i>213</i>
1. Noțiuni	213
2. Clasificare	213
2.1. Reprezentarea legală, convențională și judiciară	213
2.1.1. Reprezentarea legală	214
2.1.2. Reprezentarea judiciară	214
2.1.3. Reprezentarea convențională	215
2.2. Reprezentarea generală și specială	216
3. Forma împuternicirii reprezentării	216
4. Condițiile reprezentării	217
4.1. Împuternicirea de a reprezenta	217
4.2. Intenția de a reprezenta	219
4.3. Voința valabilă a reprezentantului	220
5. Efectele reprezentării	220
6. Încetarea reprezentării	221
<i>Secțiunea a VII-a. Nulitatea actului juridic civil</i>	<i>222</i>
§1. Definiție și funcții	222
1. Definiție	222
2. Funcțiile nulității	222
§2. Clasificarea nulităților	223
1. Nulitatea absolută și nulitatea relativă	223
1.1. Regimul juridic al nulității absolute	224
1.2. Regimul juridic al nulității relative	225
1.3. Confirmarea	226
2. Nulitatea totală și nulitatea parțială	228
3. Nulitatea expresă și nulitatea virtuală	229
4. Nulitatea de fond și nulitatea de formă	229
5. Nulitatea de drept și nulitatea judiciară	229
6. Nulitatea amiabilă și nulitatea judiciară	230
§3. Cauzele de nulitate	230
§4. Efectele nulității	231
1. Principiile efectelor nulității	232

1.1. Principiul retroactivității efectelor nulității	232
1.1.1. Excepții	233
1.2. Principiul repunerii părților în situația anterioară (<i>restitutio in integrum</i>)	234
1.2.1. Excepții	234
1.2.2. Restituirea prestațiilor	235
1.3. Principiul anulării actului subsecvent ca urmare a anulării actului inițial (<i>resolutio iure dantis, resolvitur ius accipientis</i>)	237
1.3.1. Excepții	237
2. Principii care înlătură nulitatea	239
2.1. Principiul conversiunii actului juridic	240
2.1.1. Condiții	240
2.1.2. Aplicații	241
2.2. Principiul validității aparentei în drept	241
2.3. Principiul răspunderii civile delictuale	242
§5. Delimitarea nulității de alte cauze de ineficacitate a actului juridic	243
1. Rezoluțiunea	243
2. Rezilierea	243
3. Revocarea	244
4. Reducțiunea	244
5. Caducitatea	245
6. Inopozabilitatea	245
7. Clauzele considerate nescrise	245
Capitolul IV. Dovada drepturilor civile (probele)	248
<i>Secțiunea I. Noțiunea, obiectul, sarcina și importanța probei.</i>	
<i>Reguli de admisibilitate</i>	248
1. Noțiune	248
2. Obiectul probei	249
3. Sarcina probei	250
4. Importanța probei	251
5. Reguli de admisibilitate	251
<i>Secțiunea a II-a. Mijloacele de probă</i>	251
§1. Înscrisurile	251
1. Noțiune și clasificare	251
2. Înscrisul autentic	253
3. Înscrisul sub semnătură privată	255
3.1. Noțiune	255

3.2. Formalitatea multiplului exemplar _____	256
3.3. Mențiunea „bun și aprobat” _____	257
3.4. Forța probantă _____	258
3.5. Data _____	259
4. Înscrișul în formă electronică _____	259
5. Înscrișurile nepreconstituite _____	260
5.1. Mențiunile făcute de creditor pe titlul de creanță _____	260
5.2. Registrele, cărțile și hârtiile casnice _____	261
5.3. Scrisorile _____	262
§2. Mărturia (proba cu martori) _____	262
1. Noțiuni. Trăsături _____	262
2. Admisibilitatea probei cu martori _____	263
2.1. Interdicția de a se dovedi cu martori existența actelor juridice de o valoare mai mare de 250 lei _____	264
2.2. Interdicția de a se dovedi cu martori împotriva și peste cuprinsul unui înscriș _____	265
2.3. Excepții _____	266
§3. Mărturisirea _____	268
1. Noțiunea și caracterul juridic al mărturisirii _____	268
2. Felurile mărturisirii _____	268
3. Interogatoriul _____	269
§4. Prezumțiile _____	270
1. Noțiune _____	270
2. Clasificarea prezumțiilor _____	271
2.1. Prezumțiile legale _____	271
2.2. Prezumțiile simple sau ale omului _____	273
§5. Expertiza _____	274
§6. Cercetarea la fața locului _____	275
Capitolul V. Prescripția extintivă _____	276
<i>Secțiunea I. Considerații generale _____</i>	<i>276</i>
1. Noțiune _____	276
2. Sediul materiei _____	277
3. Caracterul normelor _____	277
4. Natura juridică _____	281
5. Funcțiile prescripției extintive _____	282
6. Efectul prescripției extintive _____	282
7. Principiile efectului prescripției extintive _____	283

<i>Secțiunea a II-a. Domeniul prescripției extinctive</i>	285
§1. Domeniul prescripției extinctive în cadrul drepturilor patrimoniale	285
1. Drepturile de creanță	285
2. Drepturile reale accesorii	286
3. Drepturile reale principale	286
§2. Domeniul prescripției extinctive în cadrul drepturilor nepatrimoniale	289
§3. Probleme speciale referitoare la domeniul prescripției extinctive	290
1. Valorificarea dreptului subiectiv civil pe calea excepției	290
2. Acțiunea în constatare	290
3. Acțiunile mixte	291
4. Dualitatea de acțiuni	291
5. Acțiuni privind un drept secundar	292
6. Acțiuni în repararea unui prejudiciu moral	292
7. Acțiuni în restituirea prestațiilor executate în baza unui act juridic anulat (desființat)	293
<i>Secțiunea a III-a. Termenele de prescripție extintivă</i>	293
1. Noțiuni	293
2. Clasificare	294
2.1. Termenul general	294
2.2. Termene speciale	294
<i>Secțiunea a IV-a. Cursul prescripției extinctive</i>	296
§1. Începutul prescripției extinctive	296
1. Regula generală	296
2. Reguli speciale	297
§2. Suspendarea prescripției extinctive	302
1. Noțiuni	302
2. Cauzele de suspendare	303
3. Efectele suspendării prescripției extinctive	306
§3. Întreruperea prescripției extinctive	307
1. Noțiuni	307
2. Cauzele de întrerupere	308
3. Efectele întreruperii prescripției extinctive	311
§4. Repunerea în termenul de prescripție extintivă	312
1. Noțiuni	312
2. Cauzele de repunere în termen	313
3. Efectul repunerii în termen	314

§5. Împlinirea prescripției extinctive _____	314
<i>Secțiunea a V-a. Delimitarea prescripției extinctive</i> _____	315
1. Uzucapiunea (prescripția achizitivă) _____	315
2. Termenul extintiv, ca modalitate a actului juridic civil _____	316
3. Decăderea _____	316
Capitolul VI. Persoanele _____	318
Subcapitolul I. Persoana fizică _____	318
<i>Secțiunea I. Individualizarea persoanei fizice</i> _____	318
Subsecțiunea I. Noțiuni _____	318
Subsecțiunea II. Mijloace de individualizare _____	319
§1. Numele _____	319
1. Noțiuni _____	319
2. Dobândirea (stabilirea) numelui și a prenumelui _____	320
2.1. Numele și prenumele copilului din căsătorie _____	321
2.2. Numele și prenumele copilului din afara căsătoriei _____	323
2.3. Numele și prenumele copilului născut din părinți necunoscuți _____	323
3. Modificarea numelui de familie _____	324
3.1. Schimbări în filiația persoanei fizice _____	324
3.2. Schimbări determinate de instituția adopției _____	326
3.3. Schimbări determinate de instituția căsătoriei _____	326
4. Schimbarea numelui de familie și a prenumelui pe cale administrativă _____	328
5. Retranscrierea numelui de familie și a prenumelui _____	332
6. Alte mijloace de individualizare, asemănătoare numelui _____	333
6.1. Pseudonimul _____	333
6.2. Porecla _____	334
6.3. Codul numeric personal _____	334
6.4. Identificarea pe baza amprentelor genetice _____	334
§2. Domiciliul _____	335
1. Noțiuni _____	335
2. Felurile domiciliului _____	336
2.1. Domiciliul de drept comun _____	336
2.2. Domiciliul legal _____	336
2.3. Domiciliul ales sau convențional _____	338
2.4. Domiciliul profesional _____	339
2.5. Reședința _____	339
§3. Starea civilă _____	340
1. Noțiuni _____	340

---

2. Conținutul stării civile _____	341
2.1. Calități privind filiația persoanei fizice _____	341
2.2. Calități privind starea conjugală a persoanei fizice _____	349
2.3. Sexul _____	350
2.4. Cetățenia _____	351
2.5. Vârsta _____	351
3. Sursele stării civile _____	351
3.1. Faptele de stare civilă _____	352
3.2. Actele juridice de stare civilă _____	356
3.3. Hotărârile judecătorești _____	359
4. Actele de stare civilă (ca înscrisuri) _____	360
4.1. Noțiuni _____	360
4.2. Anularea, modificarea și completarea actelor de stare civilă și ale mențiunilor de pe acestea _____	360
4.3. Rectificarea actelor de stare civilă _____	361
4.4. Reconstituirea și întocmirea ulterioară a actelor de stare civilă _____	362
5. Înregistrările de stare civilă _____	363
6. Proba stării civile _____	365
<i>Secțiunea a II-a. Ocrotirea persoanei fizice prin mijloace de drept civil _____</i>	<i>366</i>
§1. Protecția incapacabililor _____	367
1. Protecția minorului _____	367
1.1. Autoritatea părintească _____	367
1.1.1. Noțiuni _____	367
1.1.2. Conținutul autorității părintești _____	368
1.1.3. Locuința copilului _____	369
1.1.4. Exercițarea autorității părintești _____	369
1.1.5. Soluționarea neînțelegerilor dintre părinți _____	370
1.1.6. Răspunderea părinților _____	371
1.1.7. Încetarea autorității părintești _____	373
1.2. Măsuri de protecție specială a minorului _____	373
1.3. Tutela _____	374
1.3.1. Noțiuni _____	374
1.3.2. Caractere juridice _____	375
1.3.3. Principiile tutelei _____	376
1.3.4. Cazurile de instituire a tutelei _____	376
1.3.5. Numirea tutorelui _____	377
1.3.6. Consiliul de familie _____	379

1.3.7. Exercițarea tutelei _____	381
1.3.8. Răspunderea tutorelui _____	388
1.3.9. Încetarea tutelei _____	389
1.4. Curatela specială a minorului _____	390
2. Protecția persoanelor fizice cu tulburări psihice _____	391
2.1. Protecția persoanelor cu tulburări psihice, potrivit Legii nr. 487/2002 _____	392
2.1.1. Noțiunea de persoană cu tulburări psihice _____	392
2.1.2. Internarea într-o unitate de psihiatrie _____	392
2.1.3. Tratamentul medical obligatoriu _____	396
2.1.4. Capacitatea civilă a persoanelor cu tulburări psihice internate _____	398
2.1.5. Încetarea internării _____	398
2.2. Protecția interzișilor judecătorești _____	398
2.2.1. Noțiunea de interdicție judecătorească _____	398
2.2.2. Persoanele care pot fi puse sub interdicție judecătorească _____	399
2.2.3. Condițiile punerii sub interdicție _____	401
2.2.4. Procedura punerii sub interdicție _____	402
2.2.5. Efectele punerii sub interdicție _____	403
2.2.6. Actele juridice ale interzisului _____	406
2.2.7. Încetarea interdicției _____	407
§2. Protecția unor categorii de persoane capabile. Curatela _____	407
1. Noțiune _____	407
2. Felurile curatelei _____	408
3. Cazuri de curatelă _____	408
4. Instanța competentă _____	409
5. Persoanele care pot fi curator _____	409
6. Persoanele care pot solicita instituirea curatelei _____	409
7. Numirea curatorului _____	409
8. Capacitatea de exercițiu a celui reprezentat de curator _____	410
9. Încetarea curatelei _____	410
Subcapitolul II. Persoana juridică _____	410
<i>Secțiunea I. Noțiunea și elementele constitutive ale persoanei juridice</i> _____	410
1. Noțiune _____	410
2. Elementele constitutive ale persoanei juridice _____	411
2.1. Organizarea proprie, de sine stătătoare _____	411
2.2. Patrimoniul propriu _____	412

2.3. Scopul propriu _____	413
<i>Secțiunea a II-a. Clasificarea persoanelor juridice</i> _____	413
1. Persoane juridice de drept public și persoane juridice de drept privat _____	414
1.1. Persoanele juridice de drept public _____	414
1.2. Persoanele juridice de drept privat _____	415
2. Persoane juridice cu scop patrimonial și fără scop patrimonial _____	416
3. Persoane juridice române și persoane juridice străine _____	416
4. Persoane juridice înființate prin actul de înființare al organului competent și persoane juridice înființate prin actul de înființare al celor care o constituie, autorizat _____	416
5. Persoane juridice pe durată nedeterminată și persoane juridice pe durată determinată _____	417
6. Persoane juridice cu sediul în România și persoane juridice cu sediul în străinătate _____	417
<i>Secțiunea a III-a. Identificarea persoanei juridice</i> _____	417
§1. Atributele generale de identificare _____	417
1. Denumirea _____	417
2. Sediul _____	418
3. Naționalitatea _____	419
4. Contul bancar _____	420
§2. Atributele speciale de identificare _____	420
1. Codul unic de înregistrare _____	420
2. Capitalul social _____	420
3. Firma _____	421
4. Marca _____	421
<i>Secțiunea a IV-a. Regimul persoanei juridice</i> _____	421
1. Înființarea persoanei juridice _____	421
1.1. Moduri de înființare _____	421
1.2. Nulitatea persoanei juridice _____	424
1.2.1. Cauzele de nulitate _____	424
1.2.2. Regimul juridic al nulității _____	425
1.2.3. Efectele nulității _____	425
2. Reorganizarea persoanei juridice _____	426
2.1. Noțiune _____	426
2.2. Moduri de reorganizare _____	427
2.2.1. Fuziunea _____	427
2.2.2. Divizarea _____	429

2.2.3. Transformarea	430
2.3. Opoziția	431
3. Încetarea persoanei juridice	432
3.1. Noțiune și moduri de încetare	432
3.2. Dizolvarea persoanei juridice	432
3.3. Desființarea persoanei juridice	435
Index	437
